

Nyhetsbrev – CBA 2017 – 2019

Två år av forsknings och utvecklingsarbete

Hej CBA medlemmar och bostadsintresserade

CBA har nu varit igång under drygt två år. Med det här nyhetsbrevet vill vi visa något av verksamheten och det som vi planerar göra. Det här brevet går till alla på CBA epostlista. Vi vill skicka med en uppmaning om att knyta fler till våra utskick. Så om det finns några av era kollegor som vill ha våra meddelande, be dem kontakta CBA genom den här länken <https://ui.ungpd.com/Surveys/e2f890d2-189f-4bfd-ad54-e5514ada8f02> Det är ett direkt anmälningsskema. Man kan också anmäla sig till CBA epostlista och få nyhetsbrev mm via den här länken: <https://www.chalmers.se/sv/centrum/cba/Sidor/Kontakt.aspx>

Populariseringar

En av CBA huvuduppgifter är att sprida och förmedla bostadsforskning. Populariseringar av Eva Minouras och Pernilla Hagberths avhandlingar språkgranskas för tillfället och är därefter klara för att layoutas. Tryckning och utgivning kommer ske i samarbete med Studentlitteratur längre fram under våren 2019. Mer info om populariseringarna finns på hemsidan: <https://www.chalmers.se/sv/centrum/cba/forskning/Sidor/Forsknings--och-utvecklingsprojekt.aspx>

CBA uppmanar via hemsida mm forskare att skicka in förslag till populariseringar. Närmast för popularisering är Anna Braides kommande avhandling om den föränderbara och flexibla bostaden.

Bostadsundersökningar

En andra huvuduppgift är att genom bostadsundersökningar skapa kunskap om de boende och deras krav och önskemål på en bostad. 2017 inleddes tillsammans med Brunnberg&Forshed arkitektkontor en bostadsundersökning på Främlingsvägen, Stockholm. Forskare från CBA, tillsammans med arkitekter från B&F, intervjuade boende och frågade boende genom enkäter om boendetrivsel. Hur blev det? Arbetet är nu sammanställt och kommer att ges ut som en bok under våren 2019. CBA kommer agera förlag och Svensk Byggtjänst kommer sälja boken.

Adjungerad professor Morgan Andersson har ansvar för en bostadsundersökning med fokus på möjligheterna att som äldre bo kvar i sin bostad. Med frågeställningar hur det fungerar med dagens ytkomprimerade bostadsbyggande. Projektområde är lägenheter på Norra Älvstranden. Planerad publicering senare delen av 2019.

Under 2019 kommer CBA inleda två nya bostadsundersökningar. Med fokus på – boende i trähus. CBA planerar tillsammans med White arkitekter och Arkitektbolaget i Växjö en bostadsundersökning med fokus på boendekvalitet i flerfamiljshus i trä.

Kurser för praktiserande arkitekter

Tillsammans med bostadsundersökningar och populariseringar ingår kurser för praktiserande arkitekter CBA kärnverksamhet. Under hösten genomfördes tre kurser *Bostadsekonomi*, *Detaljens betydelse* och *Bostadsplanskola*. Information om dessa finns på hemsidan:

<https://www.chalmers.se/sv/centrum/cba/utbildning/fortbildning/Sidor/Bostadens-ekonomi-2018.aspx>

Samarbete pågår med Karin Färnevik, *Chalmers Professional Education* CPE där de tre CBA kurserna *Bostadsekonomi*, *Detaljens betydelse* och *Bostadsplanskola* blir en del av CPEs kursutbud under hösten 2019, och får högskolepoäng.

Förutom kurser ut mot praktiken är CBA med och möjliggör utveckling av grundutbildningen. Kaj Granath har skapat en stor exjobbargrupp med 18 studenter. Även Jan Larsson är med och handleder tre av exjobben. Ola Nylander är examinator. Anna Braide leder kandidatkursen Stadsbostaden i årskurs 2. Ola Nylander är ansvarig för kandidatkursen Boendets rum i årskurs 1 och driver tillsammans med Björn Gross Masterkursen Housing inventions.

Genomförda forskningsuppdrag

2017 gjorde CBA en sammanställning av forsknings för Stockholms Stadsbyggnadskontor. Sammanställningen *Bostadsforskare om bostadsarkitektur* finns att ladda ned på CBA hemsida.

www.chalmers.se/sv/centrum/cba/forskning/Sidor/Publikationer

2018 gjorde CBA en utredning för Göteborg Stadsledningskontor om de ombildningar från hyresrätt till bostadsrätt som ägde rum 2006 – 2008 i tre ytterstadsområden. Rapporten *Ombildning av hyresrätter till bostadsrätter i Göteborgs ytterstadsdelar: en uppföljningsstudie* finns att ladda ned på CBA hemsida. www.chalmers.se/sv/centrum/cba/forskning/Sidor/Publikationer

2018 fick CBA i uppdrag av den av regeringen utsedda Kommittén för modernare byggregler att göra en översikt av forskningsläget kring regelverket. Uppdraget slutfördes hösten 2018 och kommer bli offentligt våren 2019.

2018 har Kajsa Crona tagit fram en kortrapport om *Finansieringens påverkan på boendets kvalitet och hållbarhet*. Rapporten finns att ladda ned på CBA hemsida.

<https://www.chalmers.se/sv/centrum/cba/nyheter>

Pågående forskningsuppdrag

CBA har fått forskningsanslag från Boverket utlysning om *Innovativt och hållbart byggande av bostäder*. Tre projekt fick anslag.

- *Den anpassbara lägenheten*. Där forskaren Anna Braide kommer arbeta med flexibilitetsbegreppet.

- *Digital analys, simulering och verifiering av boendekvaliteter.* Cästhorsaren Kaj Granath kommer utvecklade ett verktyg för att definiera och säkerställa bostadskvaliteter.
- *Spaces – glasade utrymmen för ett resurseffektivt, socialt och hälsofrämjande boende,* Kajsa Crona, i samarbete med Paula Wahlgren byggnadsfysik.

PhD Antti Kurvinen, gästforskare från Tammerfors gör ett forskningsprojekt om *Bostadsekonomi*. Kurvinen analyseras begrepp som avskrivning, bostadspolitiska styrmedel mm. CBA finansierar projektet tillsammans med Boinstitutet. (en CBA medlem).

Tillsammans med Framtiden utvecklar CBA ett verktyg för bostadskvalitet i projektet *Volym med kvalitet, VMK*. Gästforskare Kaj Granath arbetar med projektet tillsammans med Ola Nylander.

CBA är med och delfinansierar en sammanställning av *Byggemenskaper* som arkitekt Helena Westholm gör. Ett samarbete med Vinnova. Här är även Tinna Harling, CBA medlem, och Egnahemsfabriken viktiga samarbetspartners.

Kajsa Crona är CBAs representant i en grupp som utvecklar projekt för *Självbyggeri*. Arbetet leds av Mistra Urban Futures.

CBA medverkar som delfinansierare av doktorand Anita Ollar i projektet *Circular kitchen*, handledare Paula Femenias, bihandledare Kaj Granath.

CBA sammanställer och analyserar bygglov för flerfamiljshus. Först ut är *Göteborg bygglov 2016* som är under bearbetning med planerad publicering våren 2019. CBA samarbetar med KTH och arkitektgruppen Svensk Standard.

Flyttmönster. Docent Paula Femenias arbetar på uppdrag av Framtiden med ny kunskap och verktyg för att följa upp hur och varför boende flyttar inom allmännyttan.

Kommande forskning

CBA diskuterar med Riksbyggen om en utvärdering av Brf Via. Det kommer ske under en 10 års period. Ansökningar görs 2019 till bland andra Formas och Länsförsäkringar

Bostadsdagar och frukostseminarier

- CBA har genomfört följande bostadsdagar och seminarier
- 22 mars 2017 Göteborg
- 10 maj 2017 Jönköping
- 21 september 2017 Linköping, Vallastaden
- 12 oktober 2017 Växjö
- 25 januari 2018 Stockholm
- 14 maj 2018 Göteborg
- 27 september 2018, frukostseminarium om VMK, Göteborg

Kommande bostadsdagar: 22 maj, 2019, Göteborg med arbetsnamn: *Bostaden – en välfärdsfråga?*

Adjungeringar

Ett par av CBAs medlemmar har en medarbetare som är adjungerad lektor eller professor och deltar i undervisning och forskning på 20% basis. Sedan tidigare är Kajsa Crona adjungerad professor från Sweco. August Orrling var adjungerad tekniklektor från Liljewalls, men sen ett år tillbaka på Fredblads i Halmstad. Jan Larsson från White blev adjungerad professor 2018. Helt nyinrättade som adjungerade professorer är Morgan Andersson, Göteborgs Lokalförvaltning och Christina Bodin Danielsson, från Brunberg&Forshed. CBA diskuterar med fler företag om adjungeringar.

CBA medarbetare

Ola Nylander
Paula Femenias
Morgan Andersson
Björn Gross
Mikael Ekegren
Anna Braide Eriksson
Hanna Morichetto
Anita Ollar
Kajsa Crona
August Orrling
Charlotta Thodelius
Kaj Granath
Pernilla Hagberth KTH
Eva Minoura KTH, Sveriges Arkitekter
Sten Gromark
Inga Malmqvist
Jan Larsson
Johan Gren

Stödjande partners

Länsstyrelsen
Abako
Erseus
Bengt Dahlgrens
Viskaforshem
Bo-Institutet
Dreem arkitekter
Tinna Harling arkitekter
Falkenbergs bostadsbolag
QPG
BoVieran
Radar

Ettelva
BSK
Kanozi
Klara arkitekter
Malmström&Edström

Huvudpartners

KUB arkitekter
Semrén & Månsson
Strategisk Arkitektur
Brunberg&Forshed
Vätterhem
Strategisk Arkitektur
Fastighetskontoret Göteborg
Stadsbyggnadskontoret GBG
Stockholmshem
JM AB
Fredblads
Norconsult
Tengboms
Älvstranden
Krook&Tjäder arkitekter

Huvud- och forskningspartner

HSB
Hyresgästföreningen
Framtiden
Riksbyggen
Liljewalls arkitekter, genom adjungerad professor
Sweco arkitekter, genom adjungerad professor
White arkitekter, genom adjungerad professor

Med vänlig hälsning

Ola Nylander

Föreståndare Centrum för boendets arkitektur